

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü
Çankaya/ANKARA

Konu: Özet Beyan Eksiklik ve Fazlalıklarında Uygulama ve Görüşlerimiz Hk.
İlgi: 11 Kasım 2022 tarih 2022/5295-BU sayılı yazımız

İlgi de kayıtlı yazımızda özetle; Gümrük Yönetmeliği'nin 522 inci madde 8 inci fıkrasının (a) ve (b) bendlerinden bahisle antrepodan alınan eşyanın eksik veya fazla çıkması halinde uygulamaya ilişkin hususlar belirtilmiştir. Ancak, söz konusu uygulamalar çerçevesinde üyelerimizden gelen vaki taleplerden konuya ilişkin uygulamada ki yorum farklılığından kaynaklı mağduriyet yaşandığı görülmüştür. Konteynerlerin yurtdışı yüklemelerini, işin doğası gereği "özet beyan veren kişi" tarafından sağlandığı bilinmektedir. Bu sebeple, denizyoluyla Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve konteyner üzerinde bulunan mühürde ve konteyner çevresinde herhangi bir şüphe bulunmayan eşyaların belgelerde kayıtlı miktarlara göre antrepoya sevk edilmesi durumunda uygulanan Gümrük Yönetmeliğinin 522 inci maddesinin 8 inci fıkrası, Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 2012/2 sayılı "Özet Beyan Uygulaması" konulu Genelgesi ile çeliştiği düşünülmektedir.

Konteyner içi kap adetleri, yurtdışı – liman – antrepo arasında herhangi bir denetime tabi tutulmadığı veya olay vuku bulmadığı sürece kullanıcı tarafından bilinmemekte ve beyanlarda belgelerinde bulunan kayıtlı miktarlara göre sağlanmaktadır. Eksikliğin veya fazlalığın olduğu durumlarda Türkiye'de bulunan kullanıcının yurtdışı göndericisinden ilgili belgeleri ve izahatı alması günümüz ticaret dünyasında sağlanamadığı durumlar olmaktadır.

Uygulamada ihracatçının inisiyatifi dahilinde eşyalar taşıma araçlarına alınmakta ve orijinal mühürle limana varış yapmaktadır. Eşyanın limanda bulunması esnasında antrepo beyannamesi verilmekte ve yine orijinal mühür ile antrepoya alınmaktadır. Eksiklik ya da fazlalık durumu limanda fark edilip tutanağa bağlansa ve bu tutanaktan sonra antrepoya aktarılsa da antrepo rejimi beyanı verildiğinden 522/8-a madde hükümleri uygulanmaktadır. Ancak, göndericinin bilinçli olarak yüklemeyi eksik yapması durumunda ortada uluslararası bir dolandırıcılık söz konusu olacağı için gönderici bu maddede istenilen evrakları belirlenen sürede vermeyecek ithalatçı ise hem parasını ödemiş eşyasını almamış hem de 522/8 gereği cezayla karşı karşıya kalmış olacaktır.

Sonuç olarak; GY 522/8-a'da belirtilen "mahrecinden eksik yükleme veya eksikliğin" ya da 522/8-b'de belirtilen "mahrecinden fazla yükleme ve fazlalığın" ispatının, antrepo beyannamesinin tescili tarihinde sorumluluğu başlayan kullanıcıdan istenmesi mümkün değildir. Eşyanın mahrecinden eksik veya fazla yüklenmesi durumunda bunun ispatı pek tabii olarak taşıyıcı ve/veya taşıma belgesini düzenleyen kişi tarafından yapılmalıdır. Kullanıcının sorumluluğu antrepo beyannamesinin tescil tarihinde başladığından, kullanıcı bu tarihten itibaren ve sadece antrepo beyannamesinin tescil edildiği andan sonraki safahat hakkında kanıtlayıcı bilgi ve belge sunmakla yükümlü tutulabilir.

Süresi içerisinde eksiklik veya fazlalık hakkında silsile yoluyla ispat yükümlülüğünü yerine getirmeyenler hakkında Gümrük Kanununun ilgili maddeleri uyarınca işlem yapılmalıdır. Sırasıyla;

- Kullanıcının ispat yükümlülüğünü yerine getirmemesi veya eksiklik veya fazlalığın antrepo beyannamesinin tescilinden sonraki bir aşamada oluştuğunu ispatlayamaması halinde, eksiklik hakkında

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.

duruma göre Gümrük Kanununun 183 veya 184'üncü maddeleri gereği gümrük yükümlülüğünün doğduğu kabul edilmeli ve gümrük vergileri tahsil edilmeli, fazlalık durumunda eşya tasfiye edilmeli,

- Kullanıcının ispat yükümlülüğünü yerine getirmesi ve eksiklik veya fazlalığın antrepo beyannamesinin tescilinden sonraki bir aşamada oluşmadığını ispatlaması kaydıyla, geçici depolama yeri işleticisi tarafından ispat yükümlülüğü yerine getirilmezse veya eşyanın geçici depolama yerine alındığı tarihten antrepo beyannamesinin tescil edildiği tarihe kadarki işlemler sırasında eksiklik veya fazlalığın oluşup oluşmadığını ispat edilemezse, eksiklik hakkında duruma göre Gümrük Kanununun 183 veya 184'üncü maddeleri gereği gümrük yükümlülüğünün doğduğu kabul edilmeli ve gümrük vergileri tahsil edilmeli, fazlalık durumunda eşya tasfiye edilmeli,

- Kullanıcı ve geçici depolama yeri işleticisinin ispat yükümlülüklerini yerine getirmesi ve sorumlulukları çerçevesinde eksiklik veya fazlalığın eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirildiği andan sonraki bir aşamada oluşmadığını ispatlamaları kaydıyla, eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesi'ne taşıyan, taşıma sorumluluğunu üstlenen veya taşıma belgesinin düzenleyen kişiler ispat sorumluluğunu yerine getirmezse veya eksiklik veya fazlalığın nedenini kanıtlayamazsa, Gümrük Kanununun 237'inci maddesi uyarınca işlem yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, yukarıda görüşler, gerek orijinal mühürle limandan antrepoya sevk edilen konteynerler gerekse limanda muayene edilmiş ve orijinal mührü kırılmış konteynerler için uygulanabilir mahiyette dir.

Görüş ve önerilerimizin ilgi yazımız ile işbu yazımız çerçevesinde tekrar değerlendirilmesi hususunu arz ederim.

Serdar KESKİN
İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.